

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного Т. Гранчак, Н. Іванова, О. Пестрецова, Ю. Половинчак *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 18
(15 березня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	18
ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА.....	35

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Додаткові доходи будуть спрямовані на соціальну сферу вже цьогорічної весни

Президент України вважає, що зміни до бюджету можна вносити вже за результатами I кварталу 2011 р., не чекаючи підсумків півріччя. Таку можливість дають позитивні тенденції в економіці за перші місяці цього року. Виходячи з цих тенденцій, можна прогнозувати, що дохідна частина бюджету становитиме понад 300 млрд грн, тобто, більше від запланованого.

Відповідно вже сьогодні можна виділити додатково приблизно 5 млрд грн на розвиток регіонів – на будівництво доріг, лікарень, інших соціальних об'єктів, які необхідні людям.

Верховна Рада повинна розглянути питання змін до бюджету в першу чергу, підкреслив Президент України 14 березня на зустрічі з головою парламенту В. Литвином, з лідерами парламентських фракцій, що входять у правлячу коаліцію, та з першим віце-прем'єром А. Ключевим.

Президент України також наголосив на необхідності прискорення ухвалення антикорупційних законів, без яких неможливо вести ефективну боротьбу з корупцією. Особливо важливе законодавство, яке лібералізує регуляторну політику, зазначив Президент.

«Знаю, який шалений спротив проти дерегуляції чинить чиновник, який хоче, щоб його не можна було обійти в тій ділянці, яка стосується всіляких дозволів і яка є благодатним полем для хабарництва. Але ми повинні тут бути наполегливими і послідовними. Лібералізації регуляторної політики нема альтернативи», – сказав Президент.

Закони про корупцію та дерегуляцію – важливі складові програми економічних реформ. Економічні реформи потребують прийняття цілої низки невідкладних законопроектів, які вже опрацьовані і у відповідній послідовності, передбаченій у програмі економічних реформ, надходять до Верховної Ради України, – відзначалося на зустрічі Президента з головою парламенту, першим віце-прем'єром та лідерами парламентських фракцій, що входять у коаліцію (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Заява для ЗМІ Президента України В. Януковича у зв'язку зі стихійним лихом в Японії

З тривогою та душевним болем сприйняв звістку про стихійне лихо, яке спіткало Японію 11 березня цього року.

Низка нищівних землетрусів та цунамі призвели до значних жертв серед

населення Японії; велика кількість людей отримали поранення, безліч пропали безвісті.

Завдано суттєвих збитків економіці Японії, зруйновано численні будівлі, пошкоджено лінії електромереж, об'єкти інфраструктури.

Від імені українського народу та від себе особисто висловлюю глибокі співчуття сім'ям загиблих та слова підтримки і побажання швидкого одужання усім постраждалим.

Україна – глобальний партнер Японії – солідарна з дружнім японським народом у цей важкий для нього час і готова надати необхідну допомогу у подоланні згубних наслідків трагедії, що сталася.

Вірю, що сильний японський народ за всебічної підтримки світової спільноти гідно справиться з цим викликом стихії та мужньо подолає наслідки масштабного природного лиха *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).*

Звернення Президента України у зв'язку з роковинами Куренівської катастрофи

Шановні співвітчизники!

Дорогі кияни!

13 березня 2011 р. виповнюється 50 років від часу, коли у місті Києві, в районі Куренівки, сталася техногенна катастрофа. Тоді загинули сотні киян, було зруйновано, затоплено багато житлових будинків, промислові та культурні об'єкти. Головною причиною трагедії стало нехтування тодішньої влади безпекою громадян.

Сьогодні ми вперше на державному рівні вшановуємо пам'ять жертв Куренівської катастрофи.

Переконали, цю трагічну подію в історії нашого народу слід ретельно дослідити і донести до суспільства повну та правдиву інформацію про неї.

Куренівська трагедія повинна стати уроком для усіх нас, передусім для тих, хто наділений владою. Ми зобов'язані постійно пам'ятати, що у вирішенні завдань державного будівництва на першому місці завжди має бути людина, її життя, здоров'я та добробут.

Сьогодні я висловлюю співчуття усім, хто втратив своїх рідних та близьких у «чорний понеділок» 13 березня 1961 р.

Вічна пам'ять нашим загиблим співвітчизникам.

Віктор Янукович

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2011. – 12.03).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Прем'єр і його команда: рік перший

Кабінет Міністрів підбив підсумки першого року роботи: серед досягнень уряду – утримання соціально-економічної стабільності та початок просування заявлених реформ.

Звітуючи про перший рік роботи очолюваного ним Кабінету Міністрів, М. Азаров назвав рік непростим, наголосивши, що урядовій команді вдалося уникнути загрози дефолту, перед якою стояла країна. Глава уряду в цілому добре оцінив свою роботу. «У 2011 р. нам буде важко, хоча, можливо, з другої половини цього року ситуація поліпшиться. У 2012 р. нам буде набагато легше», – запевнив Прем'єр.

Експерти, оцінюючи результати року уряду М. Азарова при владі, звертають увагу не лише на економічні результати, а й на політичні аспекти. Це, у першу чергу, їх висновок про стійкість Кабміну: незважаючи на те, що відставку М. Азарова пророкували мало не з моменту призначення, він зміг утриматися при владі в непростий перехідний період. Секрет стійкості Прем'єра політологи вбачають головним чином у відсутності власних політичних амбіцій та готовності виконувати поставлені Президентом завдання, в рівновіддаленості лідера Партії регіонів від різних «регіональних» груп впливу.

З іншого боку, зазначена стійкість достатньо умовна: за рік серйозні зміни торкнулися як кадрів, так і повноважень уряду. Кабмін, який на момент призначення був найчисельнішим в Європі (29 осіб), святкує річницю у значно скромнішому складі – після початку адміністративної реформи в уряді залишилося лише 17 членів. Кадрові ротації змінили не лише чисельність урядовців, політологи фіксують і зміщення внутрішньоурядових центрів тяжіння: зменшилося число креатур Прем'єра, зросла роль віце-прем'єрів, які фактично зараз курирують окремі сектори реформування і модернізації української економіки. Наступним кроком може стати ухвалення нового закону про Кабінет Міністрів, який нещодавно витримав перше читання і здатен ще більше змінити розстановку сил на користь Президента. Але і без цього, за визначенням директора Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенка, «сьогодні в ролі політичного уряду виступає Адміністрація Президента, а Кабінет Міністрів – в ролі господарчого уряду». Уряд на сьогодні в прямому сенсі цього терміну – орган виконавчої влади: Президент формулює рішення, а уряд їх виконує, наголошує

політолог.

З цією оцінкою важко не погодиться, експерти недаремно підкреслюють, що варто говорити про рік Президента та Прем'єр-міністра в одному контексті. Президентсько-урядову діяльність правлячий табір оцінює позитивно і до головних своїх досягнень відносить макроекономічні успіхи: зростання ВВП (на 4,2 %) та промислового виробництва (на 11 %) – стрімким його назвати важко, але ці показники дають змогу говорити про те, що зростання економіки набуло стійкого характеру. Уряд наголошує на уповільненні темпів інфляції та стабільності національної валюти – курс гривні протягом усього року залишався практично незмінним. Є підстави говорити про повернення довіри до фінансової системи держави як з боку громадян, так і від закордонних інвесторів: чистий приріст прямих іноземних інвестицій за рік роботи Кабміну становив 4,655 млрд дол., депозити населення в українських банках протягом року зросли на 60 млрд грн.

Окрім того, урядовцям вдалося переконати МВФ кредитувати проведення реформ, погодившись при цьому на реалізацію непопулярних серед українців рішень щодо підвищення комунальних тарифів та пенсійного віку для жінок і чоловіків держслужбовців. Критики уряду при цьому наголошують, що розмір зовнішніх запозичень продовжує зростати, а бюджетний дефіцит, як і раніше, покривається за рахунок коштів, отриманих від МВФ. Слід також враховувати, що непопулярні рішення створюють для уряду нові виклики: крім зростання тарифів та ціни на газ чиновникам необхідно владнати проблеми із стрибками цін та дефіцитом у деяких секторах споживчого ринку. Ця ситуація може потягнути за собою політичні проблеми, головним чином рейтингові.

Проте загалом перший заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень Я. Жаліло урядовий супровід процесу післякризового відновлення оцінює як «вельми ефективний». Експерт визнає, що процеси стабілізації насамперед були генеровані зовнішньою кон'юнктурою, водночас урядовці змогли нею скористатися, зуміли не зірвати процес, не «скотитися в популістичні речі або ті, які б загальмували економічну динаміку через надмірний фіскальний тиск».

До урядових здобутків, безперечно, можна віднести налагодження відносин з Росією. Реальний результат – підвищення товарообігу. Водночас у активі уряду експерти називають здатність «пригальмувати апетити північного сусіда»: попри масовану атаку російського керівництва, «Нафтогаз» не став підрозділом «Газпрому», а Єдиний економічний простір та Митний союз продовжують функціонувати без України.

Та й загалом про ефективність роботи міністра закордонних справ К. Грищенка свідчать понад два десятки закордонних візитів В. Януковича, здійснених ним за перший рік перебування при владі, що на Михайлівській площі порівнюють з проривом блокади і відновленням авторитету України у світі. Недаремно 40,3 % опитаних центром соціальних досліджень «Софія» вважають нормалізацію відносин, розвиток співробітництва з Росією найбільшим

досягненням діючої влади, а 27,1 % опитаних назвали найбільш значущим досягненням розвиток партнерських відносин і співробітництва із провідними країнами, у тому числі з Китаєм, США, Японією, Туреччиною, Ізраїлем.

Водночас успіхи на енергетичному сегменті зовнішньої політики менш явні: уряду, незважаючи на неодноразові зусилля у цьому напрямі, не вдалося домогтися перегляду газових контрактів з «Газпромом». Назвавши це однією з основних невдач свого Кабміну за перший рік роботи, М. Азаров відзначив, що підписані попереднім урядом газові угоди з Росією, виходячи із процедурних моментів і юридичних особливостей тексту, украй важко переглянути.

Так само Україні не вистачило аргументів, щоб переконати РФ відмовитись від планів побудови «Південного потоку» на користь створення тристороннього газотранспортного консорціуму. Безуспішні поки що і намагання зацікавити європейських чиновників вкласти кошти модернізацію вітчизняної газотранспортної системи. На цьому тлі закономірними і небезуспішними (хоча поки що на рівні обговорення – анонсовану мирову угоду уряду з компанією VancorPrykerchenska стосовно розробки Чорноморського шельфу поки не підписано) видаються наміри зменшити залежність від російського газу за рахунок розробки родовищ на шельфі Чорного моря. Досить активно – і за участі потенційних інвесторів у тому числі – обговорюється перспективи розвідки і видобутку на території України сланцевого газу, що став популярним у США.

Любов більшості представників владної команди до футболу і державне фінансування (розміри якого, щоправда, обурюють Ю. Тимошенко та інших представників опозиції) допомогли надолужити відставання в справі підготовки до проведення Євро-2012. Сьогодні перед віце-прем'єром – міністром інфраструктури Б. Колесніковим стоїть завдання продемонструвати ефективність у справі розвитку інфраструктури – будівництві нових доріг, приєднання України до програми «Відкрите небо», відновленні потенціалу країни в морському і річковому транспорті.

Що стосується розгортання стратегічних реформ, то, з одного боку, під керівництвом уряду та за його ініціативи в минулому році було здійснено ряд серйозних системних кроків, фактично задано старт системним реформам. Перш за все, це пов'язано з бюджетною реформою і прийняттям нової версії Бюджетного кодексу, який зрештою заклав підвалини для зміщення акцентів економічного, соціального розвитку в регіони.

Водночас реформаційні досягнення оцінюються фахівцями неоднозначно. Найбільш резонансним поки що було ухвалення Податкового кодексу. За підсумками організованих публічних обговорень, подання тисяч пропозицій та поправок і протестів підприємців, країна, як відзначають експерти, отримала прийнятний документ, більшість норм якого набрали чинності, хоча найближчим часом і варто очікувати перегляду і уточнень низки нововведень. За оцінкою Я. Жаліло, ухвалення Податкового кодексу відбулося невдало з точки зору організації самого політичного, правового та інформаційного процесу: документ

«було віддано на відкуп самим фіскальним органам, яким було доручено писати цей кодекс під себе». Аналітик вважає, що з прийняття ПК виникла ситуація, коли низка необхідних складових, які мали бути включені в документ, в кодекс не потрапили, оскільки не було організовано адекватного процесу просування цих рекомендацій. Така ситуація призвела до того, що позитивний потенціал, який реально закладений Податковим кодексом, «зібганий»: проблемні моменти у всіх на слуху, а зрушення, які дійсно там закладені, залишаються завуальованими.

Оскільки 2011 р. проголошений роком серйозних системних реформ в інших сферах – пенсійній, житлово-комунальній, ринку праці, медицини, урядовцям важливо проаналізувати попередні прорахунки з тим, щоб уникнути їх у подальшій реалізації реформ.

ТОЧКА ЗОРУ:

М. Погребинський, директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології:

«Я вважаю, що сьогодні так однозначно дати оцінку роботі уряду не можна, оскільки різні напрями можна оцінювати по-різному. Наприклад, у зовнішній політиці уряд, швидше, домігся позитивних результатів. Якщо оцінювати за п'ятибальною шкалою, то тут я б поставив тверду «четвірку», враховуючи і російське, і західне спрямування.

Економіку слід розглядати з «точки відправлення», яка, прямо скажемо, була дуже поганою. І в цьому сенсі 4 % зростання внутрішнього валового продукту, я вважаю, непоганий результат, але не той, яким можна пишатися, чесно кажучи. Це занадто повільний вихід з кризи, на «3 +» за п'ятибальною системою.

У частині реформування, на мою думку, уряд спрацював на «чотири», оскільки вперше за всі роки незалежності України поставлено питання і розпочато підготовку саме системних реформ з усього комплексу ключових тем, які потребують реформування.

У сфері гуманітарної політики я високо оцінюю діяльність виключно міністра освіти Д. Табачника. У решти – і в частині інформаційної політики, в тому числі вона повністю провальна. Так що за роботу міністерства освіти – «4 +», а робота інформаційної політики як Кабміну, так і Адміністрації Президента – навіть «трійки» не заслуговує.

Щодо боротьби з корупцією – зовсім кепсько. За п'ятибальною системою – «незадовільно». Крім розмов, відтягування ухвалення законодавства ніяких реальних кроків немає. Тобто, вони, звичайно, є – і реальні начебто, й рішучі в деяких питаннях, але до такої міри недостатні, що оцінити їх «задовільно» не можливо».

В. Корнілов, експерт-політолог, директор Українського філіалу Інституту країн СНД:

«Ми бачимо позитивні результати. Економічні показники України за минулий і поточний рік як мінімум стабілізувалися, зупинено падіння. Так-сяк, але Україна починає вибиратися з кризи. Є оптимістичні прогнози, причому не лише українських експертів, але й міжнародних. І, звичайно, не можна говорити, що в цьому немає заслуги уряду М. Азарова й особисто Прем'єр-міністра.

Що стосується мінусів. Головний з них, з одного боку, безпосередньо пов'язаний з урядом Азарова, з іншого – напряду від нього не залежав. Це економічні, соціально-економічні реформи, які тільки-тільки стартують. Вони повинні були початися ще рік тому. Але через відомі усім причини політичного характеру, місцеві вибори були перенесені з травня на кінець жовтня, відповідно, були відкладені всі реформи. Тобто багато в чому Кабмін М. Азарова став заручником саме цієї ситуації.

Це не могло не позначитися на якості цілої низки дій, зроблених урядом, оскільки, якби у Кабміні були розв'язані руки, то ми б уже на початку цього року (переживши шок торік) вже б почали більш відчутно помічати позитивні результати економічних перетворень».

Н. Іванова, канд. іст. наук, мол. наук. співроб.

Пенсійна реформа – перспективи і наслідки

Реалізація пенсійної реформи в Україні почнеться одразу після прийняття всіх законопроектів щодо неї, що скоріш за все відбудеться вже в цьому місяці або на початку квітня. Ухвалення урядового пенсійного закону парламентом до кінця поточного місяця є зобов'язанням уряду України, закріпленим в проекті Меморандуму про економічну і фінансову політику (МЕФП), погодженого українською стороною та місією МВФ за наслідками її роботи в Києві з 1 по 14 лютого 2011 р.

Процес впровадження пенсійної реформи в життя в нашій країні є не простим та потребує реформування інших сфер, зокрема законодавства про працю. Крім того, віце-прем'єр-міністр, міністр соціальної політики С. Тігіпко в одному з ефірів програми «Шустер Live» заявив про те, що уряд не може чітко спрогнозувати ефект від пенсійної реформи. А отже владі важко сподіватися на підвищення рейтингу, в той час як пенсійні новації практично за всіма показниками мають негативну оцінку суспільства. Водночас більшість експертів зійшлися в думці, що реформа необхідна. Зокрема директор ВБ в Україні, Білорусі і Молдові М. Райзер заявив про те, що українська пенсійна реформа є однією з найбільш збалансованих серед аналогічних реформ, що проводяться в інших країнах Європи.

На сьогодні проведення пенсійної реформи в першу чергу спрямоване на

зведення фінансових балансів держави, оскільки державний бюджет вже практично не може задовольняти той рівень пенсійного забезпечення, який є зараз. Матеріальна зацікавленість працівника і пенсіонера, згідно з економічними прогнозами на як мінімум найближчі роки, не передбачається. Чимало експертів висловлювали аргументовану критику спірних моментів пенсійної реформи. Зокрема голова Комітету Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів і інвалідів В. Сушкевич відзначив, що «є підозри, що ні Міністерство економіки, ні Міністерство фінансів не були залучені до цієї роботи».

Реформування пенсійної системи в Україні складатиметься, зокрема, з таких «непопулярних» кроків як підвищення пенсійного віку, а саме збільшення пенсійного віку для жінок, а також для чоловіків, які працюють на державній службі. Також передбачається збільшення мінімально необхідного страхового стажу для одержання пенсії за віком з 5 до 15 років, обмеження максимальних розмірів пенсій та ін.

Для нарахування пенсії враховуватиметься заробітна плата виключно за даними персоніфікованого обліку, причому не за декілька років, а за весь період, починаючи з 1 липня 2000 р. Тобто всі заробітки нинішніх 40–50-річних на початку їх трудової діяльності для пенсійних цілей будуть фактично анульовані. Винятком є випадок, коли страховий стаж, починаючи з 1 липня 2000 р., становитиме менше 60 місяців. Тоді при нарахуванні пенсії враховується заробітна плата за будь-які 60 календарних місяців поспіль до 1 липня 2000 р., незалежно від перерв, та за весь період страхового стажу, починаючи з 1 липня 2000 р. На думку П. Розенка, це антиконституційна і повністю антигуманна пропозиція. За його словами, неможливо відмовляти людині в праві враховувати заробіток до 2000 р., якщо зарплата протягом 60 місяців там була більшою, ніж зараз, і людина легально працювала і сплачувала внески.

Розмір середньої заробітної плати, яка враховується при призначенні пенсії, визначається за три календарних роки, що передують виходу на пенсію, а не за рік, як за нині чинним законом. Це, природно, погіршить ситуацію для майбутніх пенсіонерів.

Найбільш глобальний момент пенсійної реформи – це вирішення питання оздоровлення солідарної системи пенсійного страхування та широке впровадження накопичувального принципу пенсійного забезпечення.

Експерти неодноразово висловлювали думку про те, що в Україні останніми роками співвідношення працездатних і пенсіонерів настільки неадекватне, що сумарних відрахувань недостатньо для збереження рівня пенсій. Співвідношення розміру пенсії до розміру заробітної плати знижується. Таким чином, пенсійний фонд починає дотуватися за рахунок платників інших податків, а отже, збільшується тиск на економіку та підприємців.

В більшості розвинених країн функціонують як державна система пенсійного страхування, так і пенсійні схеми за місцем роботи та особисті ощадні пенсійні рахунки, що перебувають у приватному управлінні, для задоволення

потреб груп населення з середніми і більш високими доходами. Ще в середині 90-х років під егідою Всесвітнього банку були проведені дослідження проблем старіння населення і пенсійного забезпечення та зроблено висновок про те, що інтереси фінансового забезпечення осіб пенсійного віку і економічного зростання найкращим чином забезпечуються за умови ефективного розвитку трьох типів пенсійних систем, а саме: керованої державою солідарної системи, що передбачає обов'язкову участь, а також обов'язкова та добровільна (перебуває в приватному управлінні) накопичувальні системи.

В Україні діє трирівнева пенсійна система. Реформа передбачає трансформацію другого рівня до статусу обов'язкового. Отже, тепер перший рівень пенсійного забезпечення – солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що забезпечує мінімальну гарантовану державою пенсію. Другий рівень пенсійного забезпечення – накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування через Накопичувальний фонд і недержавні фонди. Третій рівень пенсійного забезпечення – система недержавного пенсійного забезпечення, передбачає добровільну участь громадян, роботодавців та їх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень. Зокрема, з 2004 р. діє Закон «Про недержавне пенсійне забезпечення», який визначає правові, економічні та організаційні засади недержавного пенсійного забезпечення в Україні. У нас існує близько сотні недержавних пенсійних фондів, проте поки що їх популярність в українському суспільстві невелика, оскільки для реального розвитку цього сектору сфери пенсійного забезпечення мають бути гарантії держави, ефективно діюче законодавство та реально працюючий ринок цінних паперів.

Таким чином перший і третій рівні пенсійного забезпечення знайомі. А от запровадження другого рівня, а саме накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування за проектом закону про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи № 7455 від 13.12.2010 р. передбачено з року, в якому буде забезпечено бездефіцитність бюджету Пенсійного фонду України. За словами С. Тігіпка, це відбудеться в 2013 р. Тоді кожен громадянин в обов'язковому порядку почне перераховувати на свій персональний рахунок частину соцвнесків. Головна відмінність накопичувальної пенсійної системи від солідарної полягає в підходах до фінансування пенсійних виплат. В солідарній системі джерелом грошових виплат є внески працівників, що відраховуються в поточний період і які безпосередньо розподіляються між пенсіонерами. Тобто ці кошти не капіталізуються і не стають власністю окремих осіб, вони витрачаються на виплату поточних пенсій. При накопичувальній системі пенсії виплачуються виключно за рахунок пенсійних внесків, зроблених пенсіонером за період своєї роботи. На рахунках розміщуються реальні гроші, які інвестуються з використанням ринкових механізмів.

За реформу, частина коштів солідарної системи буде перенесена на

персональні рахунки. У перший рік це буде 2 % від нарахованої зарплати, через рік – 3 % і так до 7 %. При цьому частка, яка сплачується до солідарної системи, буде зменшуватися. Повноцінно у «другому рівні» зможуть брати участь ті українці, яким на початок 2013 р. ще не виповниться 35 років. Решта, за словами С. Тігіпка, зможуть приєднуватися до цієї системи добровільно.

Отже, розглянемо модель обов'язкової накопичувальної пенсійної системи. Держава в особі Пенсійного фонду (ПФ) створює Накопичувальний фонд (НФ). Кожному працюючому буде відкрито індивідуальний пенсійний рахунок (ІПР) для обліку сплачених ним внесків до обов'язкової накопичувальної пенсійної системи (ОНПС). Ставка внеску в перший рік становитиме 2 % зарплати, і далі зростатиме – по 1 % щорічно до 7 %. На даний момент внески до Пенсійного фонду становитимуть 33–34 % заробітку. З них 1–2 % платить працівник (зі своєї зарплати), а 32 % – працедавець.

Із впровадженням другого накопичувального рівня, частина цих 34 % «підє» в накопичувальну систему – як вже зазначалося 7 % заробітку. Таким чином, 27 % зарплати людини можуть йти в солідарну систему, а 7 % – в накопичувальну. Ну думку С. Терьохіна, це є простим збільшенням пенсійного податку, адже підвищуючи пенсійний податок на «чисту» зарплату для найбільш економічно активних людей (яким не виповнилося 35 років), про зменшення внесків до солідарного фонду не йдеться.

Накопичені кошти, принаймні для того, щоб захистити їх від інфляції, повинні «працювати». Цим займуться компанії з управління активами (КУА). Внески, що надійшли в ОНПС, будуть інвестуватися не менше ніж трьома компаніями з управління активами, обраними радою МФ на конкурсі. Дохід, одержаний КУА від інвестиційних інструментів (пенсійних активів), підлягає розподілу по ІПР застрахованих осіб. Досягнувши пенсійного віку людина одержує право на довічну пенсію (аннуїтет). Виплачуватиме її не Пенсійний фонд, а страхова організація, яку людина обере та з якою укладе договір. Фонд протягом визначеного законом строку переведе страховій організації всю суму, накопичену на пенсійному рахунку. Подальше управління цими коштами здійснює вже страхова організація. Вона ж розраховує розміри виплат залежно від перерахованої суми та середньої серед чоловіків і жінок очікуваної тривалості життя в Україні. Тобто за кошти, накопичені на персональному рахунку, людина купує свого роду страховку, яка припускає щомісячну виплату якоїсь (розрахованою страховою компанією) суми.

Розглядаючи механізм дії обов'язкової накопичувальної пенсійної системи виникає певне відчуття того, що за період активної праці та пенсійних внесків, адже виплати почнуться через 25 років, дохід від оборту пенсійних активів може бути достатньо великий. Недовіра суспільства до влади сьогодні настільки велика, що природно виникає питання, чи не будуть вказівки з управління активами з боку державної пенсійної фонду призводити до їх використання на користь поточного керівництва країни, а не учасників самої системи. Цілком імовірно, що суми

перевищать десятки мільярдів, а отже отримати такий ресурс у розпорядження на десятки років – виглядає принадно і для уряду, і для компаній розпорядників і спокуси «утримувачам» ресурсу буде дуже складно уникнути. Звичайно, в цивілізованих країнах накопичувальні фонди є величезним внутрішнім інвестиційним ресурсом. І якщо держава під жорстким контролем управляє цими фінансами, то їх можна вкладати в розвиток промислового виробництва, створення робочих місць, а звідти одержувати дивіденди і збільшувати накопичувальні фонди. Проте лідер партії «Велика Україна» І. Беркут упевнений, що будь-який громадянин, який довірить свої гроші накопичувальним пенсійним фондам, перерахувавши їх на свій персональний рахунок, гарантовано їх втратить ще до настання пенсійного віку. За його словами, будь-який керівник таким фондом буде щасливий одержати в своє розпорядження мільярди гривень трудових пенсійних накопичень громадян, щоб через покупку різних активів конвертувати їх і виводити за кордони України, використовуючи офшорні схеми й не несучи при цьому найменшої відповідальності за скоєне.

Певним позитивом є те, що кошти, накопичені на індивідуальному накопичувальному пенсійному рахунку, в разі смерті одержувача можуть бути успадковані в установленому порядку. Крім того, застрахована особа має право перейти з НФ в недержавний пенсійний фонд (НПФ) разом зі своїми заощадженнями, але не менше ніж через два роки участі в НФ. Можливість переходу з НПФ до НФ залишається відкритою до моменту виходу на пенсію.

Підбиваючи підсумок, варто зазначити, що кожна пенсійна система має свої слабкі сторони і необхідність адаптації законодавства до них є очевидною. Проте є не менш очевидні речі, для розуміння яких не потрібні фахові знання. Наприклад те, що розмір пенсії після реформи не повинен бути меншим, ніж до неї. Система пенсійного забезпечення має бути захищена від політичних ризиків і стабільна. Держава зобов'язана сформулювати зрозумілу і прозору систему гарантій збереження пенсійних коштів від будь-яких незаконних маніпуляцій з ними, проте в сучасних умовах такі гарантії є сумнівними. Окремою темою є захист інтересів певних категорій громадян, обмежених у можливостях накопичення і забезпечення собі достатнього доходу до старості. Йдеться, зокрема, про пропозиції уряду щодо пенсійного забезпечення інвалідів. Збільшення стажу втричі, який необхідний інвалідам для призначення пенсії, в той час коли не виконується законодавство щодо їх працевлаштування, призведе тільки до погіршення пенсійного забезпечення інвалідів.

Урядовці активно переконують суспільство в тому, що пенсійний вік жінок буде підвищуватись протягом року на півроку, тобто за 10 років, утім, відкривши урядовий законопроект, ми бачимо зовсім іншу формулу, згідно з якою пенсійний вік для жінок буде збільшено протягом п'яти років, тобто вдвічі швидшими темпами. Також, як звертає увагу С. Терьохін, слова С. Тігіпка про те, що пенсійна реформа залишить чиновників без більшої частини пільг і привілеїв, не відповідають дійсності, адже за проектом пенсійного закону правила нарахування пенсій для президента,

депутата і міністра докорінно відрізняються від правил для звичайних людей – різні коефіцієнти заміщення зарплати і баз розрахунку пенсії.

Отже, пенсійна реформа в Україні є невідвратною, проте значна кількість її положень все ще потребує детального роз'яснення і доопрацювання.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 14 березня провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Ірак в Україні Шореш Халід Саїдом.

На початку зустрічі Голова Верховної Ради висловив впевненість щодо розвитку «перспективного партнерства між нашими країнами та народами» і заявив про готовність України до реалізації різноманітних програм співробітництва.

Посол висловив сподівання, що двосторонні взаємини активно розвиватимуться в усіх сферах, зокрема, економічній, військово-технічній, енергетичній, сільськогосподарській, культурно-гуманітарній. У свою чергу, керівник парламенту зазначив, що українська сторона «налаштована на роботу» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Введення у дію модернізованої системи «Рада-3» унеможливить голосування депутатів один за одного, а «розмови про те, що модернізовану систему «Рада-3» можна ввести в оману, підставивши до сенсорних кнопок мобільний телефон чи ще якимось чином, не мають жодних підстав». Про це Голова Верховної Ради України В. Литвин сказав 14 березня на брифінгу. Він повідомив, що днями проводилася апробація модернізованої системи «Рада-3», і фахівці переконалися, що цю систему ввести в оману неможливо. При цьому він зазначив, що має намір звернутися до Кабінету Міністрів, щоб служба державного спеціального зв'язку дала свої висновки щодо надійності цієї системи.

В. Литвин висловив переконання, що парламент підтримає проект постанови щодо введення в експлуатацію модернізованої системи «Рада-3». Керівник парламенту нагадав, що з поверненням до норм Конституції 1996 р. він не може здійснити введення системи «Рада-3» розпорядженням Голови Верховної Ради: «В Конституції, яка була відмінена, передбачалося, що Голова організовує роботу парламенту, тому рішення, зокрема, щодо запровадження модернізованої системи можна було вводити розпорядженням Голови Верховної Ради, а тепер у Конституції передбачено, що Голова Верховної Ради лише «веде засідання парламенту» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Проект закону про проведення пенсійної реформи до порядку денного нинішнього пленарного тижня ще не внесено, хоча пропозиції Кабінету Міністрів щодо цього були. Про це повідомив на брифінгу 14 березня Голова Верховної Ради України В. Литвин. За його словами, поки що продовжуються консультації, адже питання надзвичайно чутливе, і перш ніж вносити його на голосування, «потрібно знайти узгоджені позиції». «На цей момент я не бачу узгодженої позиції», – сказав В. Литвин (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Верховна Рада ухвалила у II читанні законопроект про засади запобігання і протидії корупції за винятком трьох статей.

За законопроект, внесений Президентом В. Януковичем, проголосували 330 депутатів.

Водночас, статті № 1, № 11, № 12 та прикінцеві положення депутати відправили на повторне II читання.

Так, стаття № 1 стосується визначення термінів у законі, статті № 11 – спеціальної перевірки щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, стаття № 12 – фінансового контролю (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2011. – 15.03).

Комітет з питань правосуддя не підтримує проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо повернення дитини).

Законопроект (реєстр. № 8003) спрямований на врегулювання порядку повернення дитини у випадках, коли її місце проживання було самочинно змінено одним з батьків або іншою особою без згоди другого з батьків чи інших осіб, з якими на підставі закону або рішення суду проживала малолітня дитина, або дитячого закладу (установи), в якому за рішенням органу опіки та піклування або суду проживала дитина.

Зокрема, пропонується внести зміни до ряду законодавчих актів з метою вдосконалення порядку реалізації положень ст. 162, 163 Сімейного кодексу, які передбачають правові наслідки протиправної поведінки одного з батьків або іншої особи при визначенні місця проживання малолітньої дитини.

Під час обговорення народні депутати, підтримуючи пропозицію щодо необхідності забезпечення додаткових гарантій захисту прав дитини у виконавчому провадженні та удосконалення існуючих процедур виконання рішення про повернення дитини, висловили ряд зауважень до законопроекту.

На засіданні зазначалося про те, що викликають заперечення запропоновані проектом зміни до ст. 162 Сімейного кодексу стосовно заміни термінів, які у ній використовуються. Народні депутати вважають, що недоцільність заміни терміну

«позов» на «заява» пояснюється тим, що зазначені справи згідно з Цивільно-процесуальним кодексом розглядаються у порядку позовного, а не окремого провадження (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Комітет з питань національної безпеки і оборони рекомендує Верховній Раді направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до Закону «Про державний кордон України» (щодо закріплення правового статусу та режиму прилеглої зони України).

Як зазначалося на засіданні комітету, положення законопроекту (реєстр. № 7407), поданого народним депутатом Л. Кожарою, спрямовані на імплементацію ст. 33 і 303 Конвенції ООН з морського права 1982 р., ратифіковану законом від 3 червня 1999 р., щодо статусу і режиму прилеглої зони, а також режиму охорони археологічних та історичних об'єктів у прилеглий зоні, знайдених у морі. Проектом, зокрема, пропонується доповнити Закон «Про державний кордон України» новою статтею, в якій наводиться дефініція терміну «прилегла зона України» та розкривається її зміст.

Члени комітету, погоджуючись з доцільністю здійснення згаданої імплементації міжнародних норм в українське законодавство, звернули увагу на невдало обраний автором законопроекту механізм згаданої імплементації, а також на необхідність законодавчого запровадження порядку і процедури застосування згаданих норм. На думку народних депутатів, згадану імплементацію доцільно здійснити в положеннях Закону «Про виключну (морську) економічну зону України».

Члени комітету вважають за доцільне рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду законопроекту у першому читанні повернути його суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендує парламенту схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Стан проведення пенсійної реформи та шляхи її вдосконалення».

Комітет розглянув доопрацьований за результатами парламентських слухань проект Рекомендацій і схвалив його з урахуванням висловлених під час обговорення пропозицій та зауважень.

Учасники слухань, зокрема, пропонують Верховній Раді з метою законодавчого забезпечення подальшого вдосконалення пенсійної реформи прискорити розгляд проектів законів про внесення змін до Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення» (реєстр. № 0882) та про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг (реєстр. № 7511).

Також пропонується розглянути доцільність шляхів реформування пенсійної системи, запропонованих Кабінетом Міністрів у проекті закону про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи (реєстр. № 7455).

Кабінет Міністрів, вважаючи парламентарію, з урахуванням Рекомендацій парламентських слухань, має доопрацювати Концепцію подальшого проведення пенсійної реформи, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів 14 жовтня 2009 р. № 1224-р. та проект закону про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи. А також: розробити нормативно-правові акти та відповідні заходи з метою збільшення надходжень до Пенсійного фонду та збалансування його бюджету; вжити заходів для відновлення соціальної справедливості у солідарній системі; забезпечити розробку законодавчо-нормативних актів для подальшого вдосконалення системи недержавного пенсійного забезпечення, підвищення довіри з боку її учасників та запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; вжити заходів для комплексного вирішення проблем пенсійної системи (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Фракція Партії регіонів буде підтримувати всі пропозиції, в тому числі і со сторони опозиції, якщо вони будуть направлені на розвиток держави. Об этом заявил председатель фракции Партії регіонів А. Ефремов в ходе согласительного совета, сообщает пресс-служба ПР.

«Фракція Партії регіонів настроена на конструктивную работу, она готова откликаться на все предложения при условии, что расходная часть будет подтверждаться доходной. Мы категорически против того, чтобы влезать в дальнейшие заимствования, которые в итоге могут привести к дефолту страны. Ни Президент, ни правительство на это никогда не пойдут», – отметил политик.

Он также обратился к спикеру парламента с просьбой поддержать инициативу о создании временной следственной комиссии по расследованию обстоятельств заключения газового договора между Украиной и Россией в период правительства Ю. Тимошенко. «Нам непонятно, как на таких кабальных условиях мог быть заключен такой контракт, кто принимал решение, от которого Украина не может прийти в себя до сегодняшнего дня», – резюмировал А. Ефремов (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 14.03*).

Прежде чем подвергать жесткой критике ситуацию со свободой слова в Украине, представителям Европейской народной партии следовало бы лучше ознакомиться с ее реалиями. Об этом заявил народный депутат от Партії регіонів, первый заместитель председателя Комитета Верховной Рады по вопросам европейской интеграции В. Вечерко в интервью Луганскому агентству «ІРТА».

«Последние заявления представителей ЕНП выглядят довольно односторонне. Партия регионов, реализуя сегодня государственную политику, остается преданной общим европейским идеалам свободы и плюрализма», – отметил депутат.

В то же время В. Вечерко выразил надежду на плодотворное сотрудничество с депутатами – представителями ЕНП в рамках работы парламентского Комитета по вопросам европейской интеграции. «Я уверен, что лучше всего дать объективную оценку работе власти можно только во время предметного сотрудничества. И я надеюсь, что в скором времени представители ЕНП в национальных парламентах государств – членов ЕС, а также в Европарламенте смогут в этом убедиться лично», – резюмировал депутат (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Фракция Блока «Наша Україна – Народна самооборона» в парламенте требует создать в Верховной Раде временную следственную комиссию по расследованию конкурсов приватизации ОАО «Укртелеком» и авиакомпании «Международные авиалинии Украины». Об этом заявил глава фракции Н. Мартыненко в ходе согласительного совета парламента.

Он сообщил, что направил руководителям других фракций в Раде письмо с предложением поддержать создание временной следственной комиссии, которая бы занялась вопросами приватизации. «Нам непонятны вещи, которые происходят. В частности, у нас “Укртелеком” приватизируется в очень «серьезном» конкурсе – одним юридическим лицом. У нас больше никто не хочет покупать, или мы создаем такие условия, что больше никого не допускаем? Несколько непонятным выглядит и то, что приватизация «Международных авиалиний (Украины)» проходит по оценочной цене, тоже не проходит конкурс», – подчеркнул председатель фракции НУ – НС.

По его словам, соответствующая комиссия должна быть создана, так как правительством запланирована приватизация еще некоторых крупных предприятий (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Фракция «БЮТ – Батьківщина» выступает против повышения пенсионного возраста. Об этом заявил председатель фракции И. Кириленко во время заседания согласительного совета.

Он убежден, что вместо того, чтобы повышать пенсионный возраст, правительство должно приложить усилия для того, чтобы вывести из тени около 200 млрд грн заработной платы, отчисления от которой поступают в Пенсионный фонд. «Это будет 50–70 млрд грн, которыми можно покрыть не только дефицит Пенсионного фонда, но и поступления в бюджет», – заявил политик.

Он также добавил, что фракция настаивает на том, чтобы рассмотреть и принять этот законопроект на текущей неделе «и перестать раздражать общество повышением пенсионного возраста» (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович висловив співчуття Президентові Багатонаціональної Держави Болівія Хуану Ево Моралесу Аймі у зв'язку з численними людськими жертвами, спричиненими дощами та повенями.

«Прийміть глибокі співчуття у зв'язку з численними людськими жертвами, спричиненими дощами та повенями в Болівії.

Ми розділяємо скорботу дружнього болівійського народу та сумуємо з приводу трагічних втрат, яких зазнала Ваша країна.

Від імені народу України та від мене особисто прошу передати слова скорботи й підтримки родинам загиблих, а також побажання скорішого одужання потерпілим від стихійного лиха», – йдеться у співчутті глави Української держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).

Президент України В. Янукович висловив співчуття Прем'єр-міністрові Японії Н. Кану у зв'язку з землетрусами та цунамі в Японії, що призвели до людських жертв і спричинили значні руйнування.

«В Україні з глибоким сумом сприйняли звістку про страшні землетруси та цунамі у Японії, що призвели до людських жертв і спричинили значні руйнування.

Україна готова надати гуманітарну допомогу дружньому японському народові, який постраждав від стихії.

Від імені народу України та від мене особисто прошу передати глибокі співчуття і слова підтримки всім потерпілим від стихійного лиха», – йдеться у співчутті глави Української держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).

Президент України В. Янукович підписав ряд Законів України, зокрема:

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування»;

– «Про внесення змін до Закону України «Про виноград та виноградне вино»;

– «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання

виробництва і реалізації цукру» щодо декларування наявності цукру»;

- «Про внесення змін до Закону України «Про захист рослин»;
- «Про внесення змін до ст. 164 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо скасування відповідальності за провадження господарської діяльності із застосуванням принципу мовчазної згоди»;
- «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).*

Президент України В. Янукович утвердил план военных учений на территории Украины с участием иностранных войск в 2011 г.

Соответствующий документ опубликован на официальном сайте главы государства. План предусматривает учения как с Россией и Беларусью, так и со странами НАТО. В частности, крупнейшими военными маневрами станут американско- украинские учения «Си Бриз».

Президент поручил Министерству иностранных дел и Минобороны в ближайшее время направить проект в Верховную Раду, которая должна дать разрешение на организацию и проведение соответствующих учений. По предварительной информации, США собираются направить в Украину до 750 военнослужащих со стрелковым оружием, до 2 кораблей, до 2 самолетов, до 4 вертолетов и до 20 единиц техники. Ожидается, что учения «Си Бриз» будут проходить как под Одессой, так и на Крымском полуострове (*УРА-Информ (http://ura-inform.com). – 2011. – 14.03).*

Заступник глави Адміністрації Президента України А. Портнов поінформував, що глава держави звернувся до Верховної Ради України з пропозицією якнайшвидше розглянути у другому читанні і прийняти в цілому проект закону України «Про амністію».

Водночас, за словами А. Портнова, Президент застосував право вето до Закону «Про застосування амністії в Україні», прийнятий парламентом 17 лютого 2011 р. На переконання глави держави, ухвалений закон суттєво звужує права і свободи українських громадян та зменшує можливості щодо застосування амністії до осіб, кримінальні справи стосовно яких перебувають у провадженні органів дізнання і досудового слідства, але не розглянуті судами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).*

Президент України наклав вето на прийнятий 17 лютого 2011 р. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку випуску видавничої продукції на умовах державного замовлення».

У пропозиціях до парламенту глава держави, зокрема, наголошує, що цей документ не може бути підписаний з таких підстав.

Так, пропонованими змінами до Закону України «Про видавничу справу» визначається, що державні замовники в межах виділених коштів та виходячи із затверджених показників держзамовлення відповідно до переліку книжкових видань, передбачених до випуску за державним замовленням, укладають державні контракти без проведення процедури закупівлі.

Відповідні зміни передбачені й до Закону «Про здійснення державних закупівель». Зокрема, пропонується встановити, що дія даного закону не поширюється на випадки, якщо предметом закупівлі є товари, роботи і послуги, закупівля яких здійснюється для випуску книжкової продукції на умовах державного замовлення.

На переконання Президента, таке розширення винятків у застосуванні Закону «Про здійснення державних закупівель» призведе до обмеження конкуренції у сфері держзакупівель під час розміщення державного замовлення на випуск книжкової продукції, а тому суперечить ст. 42 Конституції України, за якою держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності.

До того ж, як наголошує глава держави, запровадження неконкурентного порядку закупівлі товарів, робіт та послуг для випуску книжкової продукції за держзамовленням не є адекватним умовам, що склалися на сучасному ринку видавничої продукції, який є високо конкурентним, на ньому діє значна кількість видавництв, спроможних формувати пропозицію своїх послуг на умовах змагання.

Крім того, зазначається в пропозиціях Президента, запропоноване Законом рішення перешкоджатиме розвитку добросовісної конкуренції, раціональному та ефективному використанню державних коштів під час закупівель за держзамовленням товарів, робіт та послуг для випуску книжкової продукції, створить додаткові можливості для проявів корупції у цій сфері, а відтак негативно позначиться на іміджі України.

На думку глави держави, зазначене рішення парламенту також несе ризики погіршення відносин із міжнародними інституціями, зокрема Світовим банком, Міжнародним валютним фондом та Єврокомісією, які вже неодноразово критикували необґрунтоване розширення Україною переліку товарів, робіт і послуг, закупівля яких здійснюється на неконкурентних умовах.

Виходячи з цього, Президент України запропонував Верховній Раді утриматися від запровадження неконкурентного порядку закупівлі товарів, робіт і послуг для випуску книжкової продукції на умовах держзамовлення, а натомість передбачити здійснення вибору виконавців такого держзамовлення відповідно до закону України «Про здійснення державних закупівель» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.03).*

Президент України В. Янукович 14 березня провів робочу зустріч з першим віце-прем'єр-міністром України, міністром економічного розвитку і торгівлі України А. Клюєвим.

Під час зустрічі було обговорено два питання – ситуацію, що склалася на ринку нафтопродуктів, та ситуацію на ринку борошна.

А. Клюєв поінформував Президента про заходи, які вжито на поліпшення ситуації. Зокрема, за словами Першого віце-прем'єра, встановлено граничні ціни на бензин марки А-95 на рівні 9 грн 50 коп., для дизельного палива – на рівні 9 грн.

Другим питанням, яке обговорювалося, було питання постачання борошна у регіони.

А. Клюєв сказав, що з Аграрного фонду надано близько 400 тис. т борошна, і на сьогодні всі регіони забезпечені цим продуктом повністю.

Президент поставив завдання тримати ці питання під контролем і не допустити надалі випадків, подібних тому, що мав місце у Луганській області, коли 5–6 березня безпідставно було зупинено один з місцевих хлібокомбінатів і внаслідок цього два міста області –Ровеньки і Свердловськ, – не отримали хліба (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 14.03).**

Прем'єр-міністр України М. Азаров перебуває з дводенним офіційним візитом в Ізраїлі.

15 березня глава українського уряду в Єрусалимі зустрінеться з Патріархом Єрусалимським Теофілом III.

Після цього М. Азаров візьме участь в обіді від імені Міністра туризму Ізраїлю С. Місежнікова, а також зустрінеться з головою Всеізраїльського об'єднання вихідців з України Д. Левінім.

Крім того, 15 березня Прем'єр-міністр України ознайомиться з роботою Центру дитячої онкології лікарні «Дана» в Тель-Авіві і проведе зустріч з представниками ізраїльських ділових кіл.

Очікується, що 16 березня, М. Азаров проведе переговори з Президентом Ізраїлю Ш. Пересом і Прем'єр-міністром Б. Нетаньягу (**Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 15.03).**

Глава українського уряду М. Азаров завершив візит до Туреччини, де взяв участь у Міжнародному форумі «Саміт лідерів змін», а також зустрівся з прем'єр-міністром Туреччини Р. Ердоганом.

Прем'єр-міністр України переконаний, що у найближчі роки темпи приросту ВВП становитимуть 7–10 %. Про це М. Азаров заявив, виступаючи на

форумі.

«Ми орієнтуємося на те, що упродовж найближчих десяти років ми матимемо темпи економічного розвитку від 7 % до 10 %, що дозволить нам уже через 10 років значно покращити життя наших громадян і реалізувати безліч інфраструктурних проєктів», – заявив глава українського уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Уряд сприятиме встановленню міжцерковного діалогу. Про це глава українського уряду заявив 14 березня у Стамбулі під час зустрічі з Вселенським Патріархом Варфоломієм.

«Нас, звичайно, не може не турбувати те, що наше православ'я розділене на три церкви. Однак ми вважаємо, що це справа самої церкви – знайти шлях до єдності й об'єднання. Я хочу запевнити Вас, що український уряд готовий сприяти гармонізації державних і церковних відносин, встановленню міжцерковного діалогу», – відзначив він.

Крім того, Прем'єр-міністр України позитивно оцінив вклад Вселенського Патріарха у розвиток православ'я і встановлення християнських цінностей. Про цьому він додав, що в нашій країні з великим теплом згадують візит Вселенського Патріарха Варфоломія до України, який відбувся в 2008 р.

Глава українського уряду подякував Вселенському Патріарху за сприяння українським паломникам під час відвідання гори Афон. У свою чергу Вселенський Патріарх Варфоломій зазначив, що він молиться за мир, стабільність в Україні та об'єднання православних церков: «Ми готові надати будь-яку допомогу, щоб досягти цього єднання» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Українські компанії готові брати участь у модернізації та обслуговуванні турецьких нафто- та газопроводів. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров 14 березня повідомив журналістам у Стамбулі після зустрічі з прем'єр-міністром Республіки Туреччина Р. Ердоганом.

«Ми обговорили участь наших компаній у модернізації нафто- та газопроводів, які проходять через територію Туреччини», – наголосив прем'єр-міністр України. Він також додав, що під час зустрічі з турецьким прем'єр-міністром обговорювалися питання торговельно-економічної співпраці між нашими країнами. Зокрема, прем'єр-міністр Туреччини підняв питання роботи турецьких компаній на українському ринку.

М. Азаров нагадав, що у січні за домовленостями Президента України В. Януковича та прем'єр-міністр Туреччини було створено Групу високого рівня і стратегічного планування. Глава уряду України поінформував, що перше засідання цієї групи відбудеться у вересні поточного року.

Крім того, М. Азаров повідомив, що у березні 2011 р. відбудеться

засідання Міжурядової українсько-турецької комісії (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Прем'єр-міністр України М. Азаров подякував турецькому колезі за допомогу під час евакуації українських громадян з Лівії. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров 14 березня повідомив журналістам у Стамбулі після зустрічі з прем'єр-міністром Республіки Туреччина Р. Ердоганом.

«Ми обговорили нашу взаємодію у випадку, якщо ситуація потребуватиме евакуації наших громадян з Лівії. Я передав вдячність нашого уряду турецькому керівництву за допомогу під час евакуації українців з цієї країни», – наголосив Прем'єр-міністр України.

При цьому, як зазначив М. Азаров, турецький колега запевнив його у готовності Туреччини і в подальшому допомагати нашій державі в евакуації українців з Лівії, якщо знову виникне така необхідність (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Україна пропонує Туреччині експорт електроенергії. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров повідомив журналістам у Стамбулі після зустрічі з прем'єр-міністром Турецької Республіки Р. Ердоганом.

«Стосовно експорту електроенергії до Туреччини, то зараз ми маємо таку можливість. Ми вже розпочали переговори. Ця пропозиція зацікавила прем'єр-міністра Туреччини, і він сказав мені, що доручить міністру енергетики, а ми зі свого боку доручимо своїм спеціалістам приступити до детальної реалізації цієї пропозиції», – наголосив М. Азаров.

При цьому він додав, що у перспективі український уряд має намір добудувати третій і четвертий енергоблоки на Хмельницькій АЕС: «Тобто ми могли би на турецький ринок вийти з гарною, серйозною перспективою».

Крім того, Прем'єр-міністр України поінформував, що вітчизняні АЕС побудовані у сейсмічно безпечних зонах і тому такі трагедії, як у Японії, їм не загрожують.

Водночас глава уряду зазначив, що Кабінет Міністрів значну увагу приділятиме модернізації вітчизняних АЕС. «Саме тому модернізація наших енергоблоків стоїть сьогодні на порядку денному. На мою думку, безпечне використання атомної енергетики на сьогодні можливе, альтернативи цьому немає і тільки надзвичайно багаті країни можуть собі дати змогу розмірковувати над можливістю закриття існуючих у них АЕС», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Митниця повинна працювати прозоріше. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив під час зустрічі з представниками Українсько-турецької ділової ради.

Глава українського уряду підкреслив, що проект Митного кодексу, який уже розроблено і готують до винесення на розгляд Верховної Ради, запроваджуватиме більш прозорі та зрозумілі процедури, які відповідатимуть європейським митним нормам та усунуть як корупційні ризики, так і затягування з оформлення митних вантажів.

Прем'єр-міністр України нагадав, що уряд затвердив часові нормативи митного оформлення товарів, згідно з якими середній час оформлення імпорту в митній системі зменшується в 4 рази, а в режимі експорту – вдвічі. При цьому він підкреслив, що Кабінет Міністрів суворо контролюватиме їх дотримання (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

Виконуючи Указ Президента України, Мобільно-рятувальний центр МНС приведений у стан повної готовності. 45 рятувальників, 2 одиниці техніки з усім необхідним обладнанням, а також 6 службових собак для пошуку людей готові вирушити до найбільш постраждалих регіонів Японії.

Програма гуманітарної допомоги фінансується Кабінетом Міністрів України та коштуватиме близько 5 млн грн, з яких значна частина – це вартість перельоту літака.

Уряд Японії висловив вдячність Україні за оперативне реагування та готовність надати допомогу. Зі свого боку, Україна надала Японії свої пропозиції.

Наразі країна, що постраждала від стихії, визначається із необхідним напрямком допомоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 14.03*).

14 березня міністр внутрішніх справ України А. Могильов відвідав трудовий колектив одного з автобусних заводів Київщини. Зустріч проходила в рамках річниці роботи уряду України.

Спілкуючись з трудівниками підприємства, міністр майже годину розповідав присутнім про те, чим сьогодні живе українська міліція.

«Ніякого сплеску злочинності у країні однозначно немає, більше того – за минулий рік осіб, яких ми притягли до кримінальної відповідальності за скоєння того чи іншого злочину, на 8 % більше. За два місяці цього року зменшилася кількість тяжких злочинів, зокрема, убивств, тілесних ушкоджень, розбоїв тощо. Більше стали виявляти злочинів у сфері економіки. Президент України поставив задачу, що незалежно від рангу та чину – кожен посадовець, який порушує Закон, повинен відповідати. У цьому році за посадові злочини притягнуто до відповідальності на 33 % більше, аніж у 2010 р., серед них і за злочини, які були

скоєні у минулих роках. Я вважаю, що останнім часом у чиновників виникла повна безкарність і її треба викорінювати. З точки зору Закону не важливо – украв 1 тис. грн чи 2 млн – відповідати повинен кожен. У країні врешті-решт слід наводити порядок, щоб кожен відповідав за скоєний злочин», – зазначив А. Могильов у зверненні до присутніх (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Держава та приватні компанії мають можливості забезпечити роботою і соціальною підтримкою значну частину фахівців-медиків, які залишили Лівію. Про це 14 березня заявив віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко.

У результаті громадянської війни, яка розгорнулася в Лівії, цю північноафриканську країну залишили понад 500 громадян України, в основному – фахівці-медики. «Термінову евакуацію успішно здійснили МЗС, Міноборони і МНС. Тепер потрібно зробити все можливе, щоб українці, які повернулися, не думали про те, як швидше поїхати на заробітки до Північної Африки чи в інші регіони світу. Сьогодні вітчизняна медицина, серед іншого й приватні клініки, які швидко розвиваються, потребують кваліфікованих лікарів і медсестер, і готові надати їм гідні умови праці та оплату», – зазначив С. Тігіпко.

Урядовець додав, що тиждень тому доручив з'ясувати це питання з власниками комерційних клінік, і деякі з них уже виявили готовність прийняти на роботу медиків, які повернулися з Лівії.

«Нехай фахівці, які повернулися в Україну, виходять на зв'язок з Міністерством соціальної політики, і ми допоможемо вирішити всі питання їхнього працевлаштування, пенсійного забезпечення та соціальної адаптації», – заявив С. Тігіпко (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 14.03).

Міністр фінансів України Ф. Ярошенко з робочим візитом відвідав Донецьку область. За участі голови Донецької облдержадміністрації А. Близнюка в Головному фінансовому управлінні облдержадміністрації відбувся навчальний семінар міністра фінансів для керівників фінансових установ Донецької області на тему: «Розвиток системи державного фінансування України в контексті адміністративної реформи, ініційованої Президентом України».

Ф. Ярошенко, характеризуючи річницю діяльності уряду зазначив, що Державний бюджет-2010 створив надійне підґрунтя для сталого розвитку економіки України та покращання добробуту громадян.

Падіння реального ВВП на 2009 р. було найбільшим з усіх країн світу, на 22 % впало промислове виробництво, на 9,2 % скоротилась реальна заробітна плата. Проте завдяки консолідованим діям Президента України В. Януковича, уряду, вдалося стабілізувати бюджетну політику Української держави, поставити

її на шлях сталого економічного зростання.

У 2010 р. діючий уряд забезпечив успішну реалізацію поставлених перед ним завдань Президента України і завдяки застосуванню ефективного фіскального менеджменту, посиленню бюджетної дисципліни, раціональності видатків та підвищенню їх прозорості було припинено управління у форматі «гасіння пожеж» і розпочато перехід до послідовного, стратегічно виваженого та автоматизованого управління державними фінансами. Доказом ефективності роботи уряду є беззаперечні результати: у минулому році надходження до державного бюджету порівняно з 2009 р. збільшилися на 22,6 %. Усі захищені статті, які були передбачені державним бюджетом у 2010 р., були профінансовані стовідсотково (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 14.03).*

«Держава підтримуватиме видання книг в Україні», – заявив представник Президента України у Верховній Раді Ю. Мірошніченко, коментуючи інформацію про повернення для повторного розгляду у парламенті закону щодо вдосконалення порядку випуску видавничої продукції на умовах державного замовлення з пропозиціями Президента України.

«Глава держави підтримує ідеї, закладені в Законі «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку випуску видавничої продукції на умовах державного замовлення», – сказав він.

За словами представника Президента України у парламенті, «дискусії щодо доцільності державної підтримки видавничої справи безпредметні, оскільки цей напрямок є пріоритетним для нас».

Ю. Мірошніченко підкреслив, що повернення закону з пропозиціями Президента України для повторного розгляду у Верховній Раді є нормальною процедурою і спрямоване на удосконалення тексту цього закону.

«Пропозиції Президента України носять ґрунтовний характер і однозначно матимуть позитивний вплив на зміст цього закону і його подальшу практичну реалізацію. Ми очікуємо, що парламент підтримає пропозиції глави держави, і ми отримаємо збалансований закон, який підпише Президент України», – переконаний Ю. Мірошніченко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 12.03).*

11 березня відбулася зустріч заступника глави Адміністрації Президента України, відповідального секретаря Ради вітчизняних та іноземних інвесторів А. Гончарука із закордонними членами Ради Т. Фіалу та Х. Зукоскі, а також представленими у ній керівниками українських відділень іноземних компаній.

Сторони обговорили питання щодо налагодження діяльності Ради вітчизняних та іноземних інвесторів та її робочих органів. Особливу увагу було приділено підготовці першого засідання Ради.

А. Гончарук наголосив, що Президент України як голова Ради докладає значних зусиль для покращення інвестиційного клімату в державі та очікує сприяння інвесторів уже з першого засідання Ради.

Під час зустрічі йшлося про активізацію діалогу між бізнесом і владою, а також про необхідність найближчим часом відновити показники залучених в Україну інвестицій на докризовому рівні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 11.03).

14 березня 2011 р. набув чинності наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 36 від 7 лютого поточного року щодо затвердження критеріїв оцінки ризику потенційного впливу генетично модифікованих організмів на навколишнє природне середовище. Документ створений відповідно до ст. 9 Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів». Критерії розроблено з метою визначення оцінки впливу на навколишнє природне середовище генетично модифікованих організмів (ГМО) та їх метаболітів з урахуванням впливу методів і засобів протягом усього виробничого циклу їх використання, можливості виникнення та ймовірних масштабів наслідків негативного впливу на довкілля при поводженні з ГМО у відкритій системі.

Ризик потенційного впливу ГМО буде оцінюватись за критеріями безпечності і стабільності речовин, їх безпечністю для навколишнього середовища та тварин, наявністю методів і методик ідентифікації ГМО, а також за наявністю планів запобіжних і ліквідаційних заходів щодо захисту навколишнього природного середовища у разі виникнення надзвичайної ситуації внаслідок незапланованого вивільнення ГМО у навколишнє середовище або виявлення його небажаного впливу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 15.03).

Міністерство екології та природних ресурсів України розробило проект розпорядження Президента України «Про уповноваження М. Злочевського на підписання Нагоя – Куала-Лумпурського додаткового протоколу про відповідальність та відшкодування до Картахенського протоколу про біобезпеку». Проект розроблено з метою збереження та використання біологічного різноманіття шляхом забезпечення міжнародних правил та процедур відповідальності та відшкодування, пов'язаних з генетично модифікованими організмами.

Протокол застосовується у випадку нанесення збитків у результаті транскордонного переміщення ГМО, призначених для використання як харчових продуктів або корму, переробки, у замкнених системах та умисного вивільнення у навколишнє середовище.

В Україні відсутні власні ГМО, придатні до комерційного використання. З'явитись на ринку України у середньостроковій перспективі можуть виключно ГМО іноземного походження у результаті транскордонного переміщення. Підписання протоколу та його подальша ратифікація дадуть можливість використовувати міжнародні правові механізми відшкодування і відповідальності за шкоду, завдану такими ГМО.

Підписання протоколу не накладає фінансових зобов'язань на країну, від імені якої він підписаний, і не потребує додаткових видатків із державного бюджету України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 15.03).

В этом году негосударственные высшие учебные заведения уменьшат цены на обучение. Об этом заявил министр образования и науки, молодежи и спорта Д. Табачник.

По его словам, снизит цены на обучение заставит жесткая конкуренция между учебными заведениями.

«Это произойдет так, как и осенью на Сорочинской ярмарке дешевеют яблоки и арбузы, потому что их становится больше. На сегодня у нас в Украине 700 000 лицензированных мест в вузах. А навстречу им идет лишь 191 тыс. выпускников. К выпускникам этого года добавятся те, кто не вступил в предыдущие годы. Максимум будет 240–250 тыс. абитуриентов. А предложение – более 700 тыс. мест. Негосударственным учебным заведениям путь только один – они вынуждены будут предлагать более выгодные благоприятные условия», – сказал он. Он отметил, что министерство не планирует разрабатывать искусственную систему уменьшения оплаты за обучение. «Искусственно это внедрить невозможно. Уменьшение цен произойдет само собой из-за конкуренции», – сказал Д. Табачник (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2011. – 15.03).

Кабинет Министров Украины направит средства субвенции из государственного бюджета местным бюджетам на строительство, реконструкцию, ремонт и содержание улиц и дорог коммунальной собственности в населенных пунктах. Соответствующее постановление правительство одобрило на своем заседании 11 марта. Об этом сообщил вице-премьер-министр Украины, министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины В. Тихонов, сообщает пресс-служба правительства.

Перечень объектов строительства, реконструкции, ремонта и содержания улиц и дорог коммунальной собственности, по словам В. Тихонова, будет утверждаться местными государственными администрациями в пределах объемов, определенных для того или иного региона (*Наш век (http://vek.com.ua)*. – 2011. –

12.03).

Министерство образования и науки, молодежи и спорта инициирует увеличение срока стационарного обучения в аспирантуре с 3 до 4 лет. Об этом министр образования и науки, молодежи и спорта Д. Табачник заявил во время встречи со студентами и преподавателями в Полтаве, ссылаясь на новый законопроект о высшем образовании.

«Опыт показывает, что надо сделать аспирантуру 4 года, за 3 года не успевают закончить», – сказал Д. Табачник. По его словам, законопроект предусматривает, что полным будет считаться высшее образование уже после четырёх курсов вузов.

«Высшее образование – бакалаврат, дальше уже магистратура», – сказал Д. Табачник.

Министр также пообещал студентам, что Минобразования будет стимулировать работодателей брать студентов на практику (**Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2011. – 15.03).

Министерство образования Украины продолжает проверять дипломы чиновников. Об этом заявил глава ведомства Д. Табачник.

«Фамилии я называть не буду, все эти люди ушли с занимаемых должностей, но мы обнаружили примерно полтора десятка фальшивых дипломов», – сказал он.

Также министр добавил: «В их числе был человек, претендовавший на должность заместителя губернатора, еще трое – на глав районных администраций. Все остальные – кандидаты на посты более низкого звена».

Также Д. Табачник отметил, что за год своего пребывания в должности не уволил ни одного ректора.

«Это абсолютно разные вещи. Нескольким ректорам я не продлил контракт, в том числе – ректору Донецкого национального университета», – заявил глава министерства (**МинПром – інформація бизнес-класа** (<http://minprom.ua>). – 2011. – 15.03).

ПОЛІТИКА

Представники 14 об'єднань підприємців, правозахисних та громадських організацій заявили про проведення з 14 березня спільної всеукраїнської акції з вимогою припинити свавілля і звільнити А. Могильова від обов'язків міністра внутрішніх справ.

Зокрема, Харківська правозахисна група звинувачує А. Могильова у тому,

що за час його керівництва МВС «міліція перетворюється в інструмент репресій» і не працює як правоохоронний орган, зросла кількість випадків тортур та смертей у відділках міліції.

Зі свого боку, підприємці закидають міністру внутрішніх справ те, що всупереч обіцянкам Президента і Прем'єр-міністра, на місцях переслідують підприємців, які брали участь у «податковому Майдані».

Акція протесту розпочалася 14 березня, біля Адміністрації Президента в Києві, а також обласних адміністрацій у містах по всій Україні.

Активісти на асфальті розкидали маленькі листівки з портретами А. Могильова, на кожній з одного боку був шарж на голову МВС, а з іншого – його фотографія на трибуні Верховної Ради.

Учасники акції тримали плакати: «Могильовщину геть!», «Могильов псує імідж України в очах міжнародної спільноти», «Могильов дискредитує президента!»

Під час акції було зачитано, а потім передано до адміністрації звернення до Президента В. Януковича. У ньому йдеться про репресії і зловживання міліції: кримінальні справи і утримання в СІЗО активістів антиподаткового Майдану і «тризубівців», обшуки у журналістів, переслідування громадських діячів, катування і смерті у райвідділках, зростання злочинності.

Лідер партії ВГО «Порядок і достаток» О. Місюра оголосив безстрокове голодування з вимогою припинення політичних репресій і відставки А. Могильова.

Зі свого боку, керівник департаменту зв'язків із громадськістю МВС В. Кушнір заявила «Бі-Бі-Сі», що правоохоронці знають про акції представників громадських організацій і не збираються їм перешкоджати, а лише «охороняти громадський порядок» (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2011. – 15.03.*)

С 21 по 25 марта в рамках «Бессрочной акции протеста малого и среднего бизнеса Украины» по территории Украины пройдет автопробег, который положит начало весенним акциям протеста предпринимателей, проведение которых предполагается в большинстве крупных городов Украины.

В каждом городе участники автопробега примут участие в санкционированных митингах протеста против принятия Налогового кодекса.

К. Байчук, организатор автопробега, заявил, что «уже невозможно скрыть массовый уход в тень предпринимателей малого и среднего бизнеса вследствие введения Налогового кодекса. Многие снимаются с регистрации. Люди не знают, как дальше жить и объединяются для отстаивания своих интересов. Предприниматели – деятельные и умные люди, они в силах изменить ситуацию в стране».

Конечная цель автопробега – требование отмены действующего Налогового кодекса. 25 марта автопробег завершится общим митингом в Киеве. Участники

пресс-конференции дадут оценку псевдореформам, осуществляемым в государстве. Особый акцент будет сделан на разделах Налогового кодекса, вступающих в действие с апреля 2011 г. (*Комментарии.proUa* (<http://money.comments.ua>). – 2011. – 15.03).

Экс-премьер Ю. Тимошенко подала в Генеральную прокуратуру ходатайство о разрешении на выезд в Литву и Бельгию на международные саммиты.

«Мы ожидаем сейчас решение Генеральной прокуратуры относительно поездки в Брюссель и относительно поездки в Литву на форум по развитию демократии», – сказала Ю. Тимошенко сегодня журналистам после очередного посещения Главного управления Генеральной прокуратуры по расследованию особо важных дел.

Как известно, президент Финляндии Т. Халонен и президент Литвы Д. Грибаускайте прислали на имя лидера партии «Батьківщина» официальное приглашение на участие в международном форуме «Лучший опыт укрепления демократии», который состоится 30 июня в Литве. Кроме того, экс-премьер была приглашена принять участие в саммите Европейской народной партии, который состоится 23–24 марта в Брюсселе. Ю. Тимошенко ранее уже обращалась в Генпрокуратуру с просьбой разрешить ей поездку в Брюссель для встречи с руководством ЕНП. Однако ГПУ не выпустила экс-преьера из страны, мотивировав отказ информацией о том, что Ю. Тимошенко намерена воспользоваться поездкой, чтобы покинуть Украину и уклониться от следствия (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03).

Экс-премьер-министр Ю. Тимошенко заявляет, что ее адвокат ознакомился со значительной частью материалов возбужденного против нее уголовного дела.

«Я лично прочитала несколько томов, но адвокат уже ознакомился с достаточно весомой частью этого дела», – сказала Ю. Тимошенко сегодня журналистам перед очередным посещением Главного управления Генеральной прокуратуры по расследованию особо важных дел.

При этом лидер партии «Батьківщина» в очередной раз подтвердила, что не планирует затягивать процесс ознакомления с материалами дела. «Я хочу как можно скорее прийти в суд исключительно для того, чтобы продемонстрировать, есть в Украине суд или нет. Я хочу увидеть, как при полном отсутствии преступления, как говорится, по «незаконной выплате пенсий», как судьи будут закрывать глаза на правосудие, на закон и как они на заказ В. Януковича будут выносить приговор», – пояснила Ю. Тимошенко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03).

Украина не обязана во всем солидаризироваться с Европейским Союзом. Об этом заявил директор департамента информационной политики Министерства иностранных дел Украины О. Волошин в ходе экспертного опроса Института Горшенина в преддверии первого заседания Парламентской ассамблеи «Восточное партнерство».

«Мы понимаем ту обеспокоенность, которую Европейский союз высказывает в отношении демократии в Беларуси. Мы это доносили до наших белорусских партнеров. При этом, безусловно, Украина, не являющаяся кандидатом на членство в ЕС, не обязана во всем солидаризоваться с Европейским Союзом», – подчеркнул представитель МИД Украины.

По словам О. Волошина, Украина имеет отдельные особенности сотрудничества с Беларусью, огромный объем торгово-экономического взаимодействия, кроме того, страны имеют общую давнюю историю.

Он отметил, что все это ставит Украину в естественное положение страны, заинтересованной в посредничестве между ЕС и Беларусью. «Мы считаем, что любая изоляция Беларуси будет контрпродуктивной. Мы надеемся, что белорусское руководство проявит добрую волю помириться с ЕС, и Украина в этом всячески готова помогать. В конце концов, Беларусь и ЕС – соседи, они не могут не общаться друг с другом», – сказал О. Волошин. Представитель ведомства также указал на то, что сама Украина заслуживает отдельного и особого формата сотрудничества с ЕС. «На этом фоне любые формы сотрудничества, предусматривающие постановку нас в один ряд с такими странами, как Армения, Грузия, Азербайджан, которые имеют гораздо более призрачные перспективы вступления в Европейский Союз, воспринимаются нами очень сдержанно. На самом деле для нас гораздо важнее – прямое сотрудничество с Европейским парламентом, взаимодействие с фракциями в нем. Поэтому ЕВРОНЕСТ – это структура, которая для нас имеет вспомогательное значение», – резюмировал О. Волошин (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

В 2005 г. бывший Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко действовала в интересах российского газового монополиста «Газпрома». Об этом сказал совладелец RosUkrEnergo Д. Фирташ в интервью французскому изданию *Politique Internationale*.

«В 2005 г. действовал контракт между Россией и Украиной, который предусматривал поставки по льготной цене, значительно ниже той, которую платили европейские страны: по 50 долл./тыс. куб. м за 1 тыс. куб. м. Контракт действовал до 2010 г.», – сказал он, комментируя причины возникновения газового кризиса между РФ и Украиной.

«Россия прекрасно понимала, насколько это соглашение для нее невыгодно.

Но у них руки были связаны еще на пять лет. “Газпром” искал способ расторгнуть этот контракт. И они использовали для этого Тимошенко. В 2005 г. В. Ющенко начал говорить, что нужно выйти на европейские цены за газ. Но за этим заявлением стояла Ю. Тимошенко. И она действовала в интересах “Газпрома”. Какова была настоящая причина ее поведения? Напомню – в тот момент Ю. Тимошенко находилась в международном розыске», – добавил бизнесмен.

Он также отметил, что Ю. Тимошенко удалось возложить всю ответственность за происходящее на В. Ющенко.

Кроме этого Д. Фирташ заявил, что в 2009 г. русские спровоцировали второй газовый кризис, снова используя Ю. Тимошенко, которая вновь расторгла контракт.

«Все это было сделано “Газпромом” умышленно. RosUkrEnergo убрали с рынка. В итоге Украина получила неподъемную цену? 450 долл./тыс. куб. м», – сказал он (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 13.03*).

Угрозы дефолта в Украине нет. Такое мнение высказал председатель совета Национального банка Украины П. Порошенко.

«На сегодняшний день Украина входит в круг стран, которые способны обслуживать поточный уровень внешнего и внутреннего государственного долга. Что касается общего долга, то за последние два года общий внешний долг Украины сократился со 105 млрд долл. до 83 млрд долл.», – отметил П. Порошенко.

Поэтому, по его словам, никакой угрозы дефолта в текущем уровне долга нет, а разговоры об этом ведутся непрофессионалами и лишь дестабилизируют ситуацию в стране.

«На сегодняшний день никакой угрозы дефолта не существует. Разговоры об этом нужно прекратить, потому что дестабилизация ситуации относительно внешнего вида Украины и потенциального прихода инвесторов, которая делается непрофессиональными людьми, наносит существенный ущерб государству. Угрозы дефолта в текущем уровне долга нет», – подчеркнул он. П. Порошенко уверен, что чтобы предотвратить дефолт, необходимо «жить по средствам».

«Не наращивать дефицит, проводить реформы и стимулировать развитие экономики, создавая хороший инвестиционный климат. Другого рецепта не существует», – подчеркнул председатель совета НБУ (*PRESIDENT.org.ua (<http://president.org.ua>). – 2011. – 14.03*).

Украинская народная партия требует исключить из учебного процесса новый учебник по истории Украины для 11 класса, поскольку по наполнению и духу он является аналогом учебника по истории УССР.

С этим заявлением выступил член правления УНП В. Ступак.

Таким образом УНП выступает против изменений в учебник, утвержденных министром образования и науки Д. Табачником. По его мнению, эти изменения касаются национального освободительного движения времен Второй мировой войны.

«На двадцатом году независимости Украины в украинские школы возвращается советский учебник истории, в котором Вторая мировая война сужается до Великой Отечественной и таким образом теряет два года (1939–1940 гг.), когда в ходе германо-польской и советско-польской войны погибли десятки тысяч украинцев, а из Западной Украины в Сибирь, Поволжье, Казахстан и на Север, были высланы 10–20 % населения (по разным подсчетам)», – отмечает В. Ступак.

По его мнению, «Табачник активно реанимирует советский стереотип об УПА, как антинародное движение националистов, поскольку в новом учебнике он подается как националистическое партизанское движение и противопоставляется советскому партизанскому движению».

Учитывая все это, представитель УНП требует от Президента Украины уволить министра образования или признаться в собственном желании вытеснить из школы все украинское и патриотическое (*Комментарии – proUA* (<http://life.comments.ua>). – 2011. – 15.03).

С. Тигипко имеет значительный опыт работы в правительстве и прогрессивное мышление, поэтому именно ему Президент доверил ответственный участок работы правительства – социальные реформы. Лучшего варианта у Президента нет. Такое мнение высказал политолог В. Фесенко.

«В условиях, когда в Кабмине есть ограниченный круг людей, которые могут публично и содержательно выступать с позицией правительства по многим вопросам, жертвовать кандидатурой С. Тигипко, скажем, в рамках административной реформы, было бы нецелесообразно, – считает эксперт. – Если поставить вопрос «А кто еще?», ответ быстро не находится».

Политолог считает, что у С. Тигипко есть существенные преимущества перед коллегами из Кабмина. «У Сергея Леонидовича достаточно большой опыт правительственной работы. Он разбирается в макроэкономических вопросах, способен изучать западный опыт, обладает достаточной коммуникацией с экономическими кругами, с Международным валютным фондом в частности. Кроме того, С.Тигипко значительно популярнее среди избирателей, чем другие члены правительства. Даже если после президентских выборов он и потерял часть поддержки, все равно остается одним из самых популярных политиков в Украине».

«Работа над социальными реформами связана с немалыми потенциальными политическими рисками, однако выбор В. Януковича понятен – лучшего варианта

нет. С другой стороны, С. Тигипко – потенциальный конкурент, и есть соблазн разменять его в случае провала реформ, однако у него может получиться с реформированием, поэтому риск С. Тигипко – это его шанс, он сознательно пошел на это, потому что кто не рискует – тот не выигрывает», – отметил В. Фесенко (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 14.03).

ЕКОНОМІКА

По состоянию на 11 марта 2011 г. долг предприятий ТКЭ за потребленный с начала отопительного сезона 2010–2011 гг. природный газ перед ДК «Газ Украины» превышает 6,2 млрд грн при уровне оплаты 46 % (без АЭК «Киевэнерго»). Об этом сообщает пресс-служба НАК «Нефтегаз Украины».

АЭК «Киевэнерго» задолжала ДК «Газ Украины» свыше 1,8 млрд грн при уровне оплаты 46 %.

Наибольшая задолженность за газ у предприятий ТКЭ Донецкой (1 млрд грн), Днепропетровской (888 млн грн), Харьковской (791 млн грн), Луганской (351 млн грн) областей.

Значительной остается задолженность теплоэнергетиков Запорожской (325 млн грн), Одесской (297 млн грн), Киевской (240 млн грн), Львовской (235 млн грн), Полтавской (201 млн грн), Житомирской (129 млн грн), Черниговской (126 млн грн), Сумской (122 млн грн), Хмельницкой, (144 млн грн) областей, а также АР Крым (254 млн грн).

Директор «Газа Украины» Э. Швыдкий обратил внимание руководителей предприятий по газоснабжению и газификации на необходимость приведения потребления природного газа предприятиями ТКЭ в соответствие с выделенными им плановыми объемами газа. В случае неудовлетворительных расчетов теплопроизводителей с компанией руководители предприятий по газоснабжению и газификации должны ограничивать потребление природного газа предприятиями ТКЭ-должниками (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 15.03).

Антимонопольный комитет может оштрафовать нефтрейдеров на сумму до 1 млрд грн. за стремительное повышение цен на бензин марок А-95 и А-92. Об этом заявил министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко.

АМКУ должен объявить о своем решении 15 марта. «Наибольшие шансы получить штраф имеют те компании, которые завышают цены и не укладываются в ценовой коридор, установленный экспертно-аналитической группой», – отметил высокопоставленный источник издания в Минэнерго.

«Правительство сегодня оказывает колоссальное давление на нефтетрейдеров, чтобы заставить их снизить цены до рекомендованного группой уровня. Но формально повлиять на стоимость топлива Кабмин не может, поскольку предельная цена – лишь рекомендованная, и под рекомендацией подписываются далеко не все трейдеры», – подчеркнул генеральный директор консалтинговой компании А-95 С. Куюн. Поэтому, по словам С. Куюна, Кабмин начал использовать для давления на трейдеров АМКУ.

В пресс-службе Минэкономразвития пояснили, что начатое в феврале специальное расследование в отношении импортеров нефтепродуктов не закончено – скорее всего, оно будет продолжено до середины апреля в связи с кризисной ситуацией на рынке (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 15.03*).

Производство ферросплавов в Украине по итогам 2 месяцев сократилось на 13,3 % по сравнению с аналогичным периодом 2010 г., до 206,2 тыс. т. Об этом сообщила Украинская ассоциация производителей ферросплавов.

По ее данным, в феврале по отношению к предыдущему месяцу объемы выпуска ферросплавов также уменьшились на 10,3 %, до 97,58 тыс. т. При этом к февралю 2010 г. снижение производства составило 16,5 %.

По данным ассоциации, за 2 месяца выпуск силикомарганца уменьшился на 4,6 %, до 150,8 тыс. т, ферромарганца на 42,1 %, до 26,7 тыс. т, ферросилиция на 14,8 %, до 28,7 тыс. т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Ажиотаж, возникший в Киеве в связи с дефицитом гречки, постепенно начинает спадать. Об этом заявил председатель Киевской городской государственной администрации А. Попов.

«В субботу был такой случай, когда впервые гречку повезли обратно домой. Она была по цене 18,99 грн. Мы привезли ее в субботу на наши рынки, примерно 60 т, а продали всего 25 т», – подчеркнул глава КГГА.

По его словам, это признак того, что эпопея с поиском гречки завершена, ажиотаж закончился, и, следовательно, цена на крупу также будет снижаться (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

В феврале производство марганцевого концентрата и агломерата в Украине увеличилось по сравнению с январем на 2 %, или на 2,5 тыс. т, до 126,2 тыс. т. Об этом заявила Украинская ассоциация производителей ферросплавов.

В январе – феврале 2011 г. по сравнению с январем – февралем 2010 г.

производство марганцевого концентрата и агломерата увеличилось на 7,4 %, или на 17,3 тыс. т, до 249,9 тыс. т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Количество безработных в феврале 2011 г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилось на 31,1 тыс. человек, до 616,7 тыс. человек, что составляет 2,2 % от трудоспособного населения. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

Из общего количества безработных пособие в феврале получали 466,3 тыс. человек. Размер пособия по сравнению с январем увеличился на 12,12 грн и составляет 826,14 грн.

Ранее директор Государственной службы занятости В. Галицкий прогнозировал, что уровень безработицы в текущем году незначительно снизится. По его расчетам, в настоящее время в стране реальное количество безработных составляет 1,4 млн человек, а уровень трудоустройства составляет – 45–47 %, что, по его мнению, является неплохим показателем в сравнении с 2010 г., когда было 37 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

В феврале 2011 г. объем монетарной базы в Украине сократился на 2 %, до 217,4 млрд грн. Об этом говорится в отчете Национального банка Украины.

Кроме того, рост ресурсной базы банков соответствующим образом сказался на динамике денежной массы, объем которой в феврале увеличился на 0,6 % – до 604,9 млрд грн.

Напомним, что в январе объем монетарной базы в Украине уменьшился на 1,7 % и составил 221,7 млрд грн. В то же время увеличение средств на депозитных счетах соответствующим образом отразилось на динамике денежной массы, объем которой в январе повысился на 0,6 % – до 601,6 млрд грн (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Розничные цены на горючее на АЗС ТНК снизились на бензин А-95 до 9,49 грн/л, на дизтопливо – до 9 грн/л, на заправках ЛУКойл: на бензин А-95 – до 9,5 грн/л, на дизтопливо – до 9 грн/л.

Как сообщили в пресс-службе Министерства энергетики и угольной промышленности, это произошло после того, как по результатам совещания экспертно-аналитическая группа по проработке вопросов функционирования рынка нефти и нефтепродуктов при Кабинете Министров рекомендовала установить верхнюю границу ценового коридора в размере, который не должен превышать 9,5 грн/л на бензин А-95 и 9 грн/л – на дизельное топливо.

«В том числе отечественные производители горючего снизили оптовые цены на бензин и дизтопливо в среднем на 300 грн/т топлива. Уже сегодня 80 % АЗС продают бензин А-95 по цене ниже 9,5 грн/л», – уточнили в ведомстве (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03*).

Основные продукты питания по итогам 2011 г. могут подорожать в Украине на 50 %.

Факторы подорожания, как отмечают эксперты, – рост цен на топливо, новые нормы Налогового кодекса и вмешательство государства в аграрный рынок страны.

По мнению директора консалтингового агентства «ААА» С. Наливки, власть подавляет аграрный бизнес, в результате чего в Украине продукты будут дорожать независимо от мировых тенденций. В качестве примера он привел проект закона 8053, согласно которому созданный государственный монополист будет иметь почти эксклюзивное право на экспорт объектов государственного ценового регулирования.

По словам С. Наливки, новый Налоговый кодекс, установив норму, обязывающую заказчика платить НДС за лицо, предоставляющее услугу, убрал посредников по доставке овощей. В результате розничные сети стали за валюту закупать овощи за рубежом, что автоматически повлекло рост их стоимости.

Еще один фактор, который сыграет на повышение цен на продукты – искусственно взвинченные цены на бензин, которые заложили предпосылки подорожания продуктов на 30–40 %. «Можно прогнозировать, что в целом все основные продукты в 2011 г. подорожает не менее чем на 50 %», – резюмировал он (*Утро-Украина ([www.utro](http://www.utro.com)). – 2011. – 14.03*).

Национальный банк Украины продлил полномочия своей временной администрации в ПАО «Родовід Банк» до 15 сентября 2011 г. Такое решение принято 14 марта на заседании правления НБУ, сообщила его пресс-служба.

При этом Нацбанк оставил в должности главы временной администрации «Родовід Банка» Ю. Райтбурга. Ранее сообщалось, что финансовая отчетность «Родовід Банка» не соответствовала действительности.

К такому выводу пришли эксперты Международного валютного фонда и Всемирного банка на основании собственного анализа. По их расчетам, операционные убытки банка только за 10 месяцев 2010 г. составили 1,67 млрд грн, а имеющихся на его балансе ценных бумаг не хватит для обеспечения возврата депозитов даже на протяжении нескольких месяцев.

По мнению экспертов МВФ, отчетность «Родовід Банка» искажена дебиторской задолженностью Укрпромбанка в размере 7,74 млрд грн в виде активов, которые фактически так и не были переданы на баланс финучреждения. При ее

списании отрицательный размер капитала составил бы 8,76 млрд грн, а реальные активы – 2,78 млрд грн, что свидетельствует о полной неплатежеспособности банка (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 14.03).

Общий объем депозитов в феврале 2011 г. увеличился на 0,6 % (с начала года – на 2,9 %) – до 425,7 млрд грн. Об этом говорится в обзоре НБУ относительно основных тенденций развития денежно-кредитного рынка Украины.

Прирост депозитов в феврале был обеспечен за счет вкладов населения, объемы которых увеличились на 1,9 % (с начала года – на 3,9 %) – до 282,4 млрд грн. Средства юридических лиц в течение месяца уменьшились на 1,9 % (с начала года выросли на 0,9 %) – до 143,3 млрд грн. В структуре прироста вкладов населения доминируют депозиты в гривнях.

Удельный вес долгосрочных депозитов в общем их объеме в течение февраля 2011 г. увеличился на 0,5 п. п. и по состоянию на 1 марта 2011 г. составляет 32,1 % (по сравнению с 31,6 % по состоянию на 1 февраля 2011 г и с 31,4 % по состоянию на начало года) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2011. – 14.03).

Руководство авиакомпании «АероСвіт» приняло решение перечислить Государственному предприятию по обслуживанию воздушного движения Украины (Украэрорух) требуемую им к оплате сумму в размере 13,3 млн грн.

Таким образом, компании удалось предотвратить обещанное Украэрорухом приостановление 15 марта этого года аэронавигационного обслуживания рейсов «АероСвіта».

Решение об удовлетворении требований Украэроруха принято авиакомпанией, несмотря на то что судебные разбирательства по взаиморасчетам между госпредприятием и «АероСвітом» в настоящее время продолжают (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2011. – 15.03).

НАК «Нефтегаз Украины» отреагировала на появившуюся в украинских СМИ информацию о том, что по окончанию отопительного сезона компания планирует повысить тарифы на газ для населения на 26 %.

Глава правления «Нефтегаза» Е. Бакулин во время брифинга в Харькове 11 марта сообщил, что Национальная комиссия регулирования электроэнергетики планирует повысить тарифы на природный газ для предприятий теплокоммунэнерго на 26 % в конце отопительного сезона 2010–2011 гг.

«Распространенное средствами массовой информации заявление председателя правления Национальной акционерной компании “Нефтегаз Украины” Е. Бакулина о том, что «в конце текущего отопительного сезона цены на газ для населения возрастут на 26 %» не отвечает действительности», –

говориться в сообщении (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2011. – 14.03).

Негативне сальдо зовнішньої торгівлі України товарами в січні 2011 р. становило 416,2 млн дол., що на 63,7 % більше, ніж у січні 2010 р. Про це повідомила Державна служба статистики.

Експорт товарів з України в січні зріс порівняно із січнем-2010 на 53,6 % – до 4,621 млн дол., імпорт – на 54,4 %, до 5,038 млрд дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,92, як і в січні 2010 р. Зовнішньоторговельні операції Україна здійснювала з партнерами з 174 країн світу.

За підсумками 2010 р. негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами України становило 9,309 млрд дол., що на 62,3 % більше, ніж у 2009 р.

При цьому експорт товарів зріс на 29,6 % – до 51,431 млрд, імпорт – на 33,7 %, до 60,74 млрд дол (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua)). – 2011. – 14.03).